ECLI:LV:AT:2019:0807.SKA150419.3.L
6-70010019, SKA-1504/2019
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2019.gada 7.augustā

[1] Senātā saņemta pieteicējas SIA „Saules aptieka" blakus sūdzība par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2019.gada 8.jūlija lēmumu par atteikšanos pieņemt pieteikumu.

[2] Ar pārsūdzēto tiesneša lēmumu atteikts pieņemt pieteicējas pieteikumu par Zāļu valsts aģentūras (turpmāk – Aģentūra) 2019.gada 23.maija vēstuli (atbildi uz pieteicējas sūdzību), kurā atzīts, ka Aģentūras Zāļu izplatīšanas informācijas nodaļas 2019.gada 13.februāra vēstulē pamatoti norādīts uz pienākumu zāļu lieltirgotavām sniegt Zāļu valsts aģentūrai datus par visām realizētajām zālēm, proti, gan par zālēm, kuras ir iekļautas Latvijas vai centralizētajā zāļu reģistrā, gan arī par zālēm, kuras tiek iepirktas un izvestas uz Eiropas Savienības dalībvalstīm, Eiropas Ekonomiskās zonas valstīm vai eksportētas uz trešajām valstīm.

Tienesis lēmumā secinājis, ka ar attiecīgajām Aģentūras vēstulēm pieteicējai nav radītas jaunas – iepriekš nebijušas – tiesiskās sekas, bet gan ir skaidrots, ka pienākums sniegt datus par visām realizētajām zālēm izriet no tiesību normas – Ministru kabineta 2007.gada 26.jūnija noteikumu Nr. 416 „Zāļu izplatīšanas un kvalitātes kontroles kārtība" (turpmāk – noteikumi Nr. 416) 18.punkta. Līdz ar to šīs vēstules nav vērtējamas kā administratīvais akts, jo pienākums zāļu lieltirgotavām sniegt datus par visām realizētajām zālēm tiek noteikts ar normatīvo aktu, nevis ar attiecīgajām iestādes vēstulēm. Iestādes vēstulēs tikai skaidrots (atgādināts) no tiesību normām izrietošais pienākums.

[3] Pieteicēja blakus sūdzībā norādījusi, ka pirms Aģentūras Zāļu izplatīšanas informācijas nodaļas 2019.gada 13.februāra vēstules noteikumu Nr. 416 18.punkts tika piemērots tādējādi, ka zāļu lieltirgotavām bija pienākums iesniegt Aģentūrai datus tikai par tām zālēm, kuras tiek izplatītas Latvijas tirgū. Savukārt strīdus vēstulēs norādīts, ka nepieciešams iesniegt arī informāciju par zālēm, kuras nav reģistrētas Latvijas zāļu reģistrā un netiek izplatītas Latvijā, un kurām nav piešķirts identifikācijas kods. Pieteicējas ieskatā, šāda prasība neizriet no noteikumu Nr. 416 18.punkta, un šādas informācijas vākšana nav Aģentūras kompetencē, jo Aģentūras kompetence ir attiecināma uz zāļu patēriņu Latvijas tirgū, nevis uz zālēm, kuras netiek realizētas Latvijā. Pieteicēja uzsvērusi, ka līdz ar to 2019.gada 13.februāra vēstulē sniegtā tiesību normu interpretācija ir strīdīga un noteikumu Nr. 416 interpretācijas maiņa nav argumentēta. Minēto iemeslu dēļ pieteicēja uzskata, ka kļūdains ir tiesneša lēmumā izdarītais secinājums, ka ar strīdus vēstulēm pieteicējai (kā zāļu lieltirgotājam) netiek radītas jaunas, iepriekš nebijušas tiesiskas sekas.

[4] Senatoru kolēģija norāda, ka pieteicējas minētie apsvērumi nav pamats, lai strīdus vēstules tiktu atzītas par administratīvajiem aktiem.

Kā pamatoti norādījis pirmās instances tiesas tiesnesis, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 1.panta trešajai daļai apstāklis, ka ar iestādes lēmumu (lai kādā veidā tas būtu noformēts) adresātam tiek radītas iepriekš nebijušas saistošas tiesiskas sekas, ir obligāts priekšnoteikums, lai attiecīgo lēmumu varētu uzskatīt par administratīvo tiesu kontrolei pakļautu administratīvo aktu. Savukārt konkrēts lēmums rada tiesiskas sekas tad, ja ir konstatējams, ka *tieši attiecīgais lēmums* ir tas, ar kuru adresātam saistoši tiek ietekmētas tiesiskās attiecības (tiek papildināts vai samazināts adresāta subjektīvo publisko tiesību un pienākumu loks) (piemēram, *Senāta 2008.gada 29.septembra lēmuma lietā Nr. SKA-617/2008 (C27129103) 12.punkts*).

Izskatāmajā gadījumā konstatējams, ka noteikumu Nr. 416 18.punkta normas noteic to, kādi dati par zāļu realizāciju lieltirgotājiem jāsniedz Aģentūrai. No tiesiskā regulējuma neizriet, ka tas, kādā apjomā zāļu lieltirgotavām jāsniedz dati par zāļu realizāciju, būtu vēl papildus nosakāms ar Aģentūras izdotu administratīvo aktu. No Aģentūras Zāļu izplatīšanas informācijas nodaļas 2019.gada 13.februāra vēstules un no Aģentūras 23.maija vēstules neizriet, ka Aģentūra uzskatītu citādāk. Attiecīgajās vēstulēs tieši uzsvērts, ka zāļu lieltirgotavu pienākums paziņot Aģentūrai zāļu realizācijas datus, kā arī tas, kādi tieši dati jāpaziņo, norādīts noteikumu Nr. 416 18.punktā. Vienlaikus šajās vēstulēs sniegta informācija, ka atbilstoši Veselības ministrijas vērtējumam no attiecīgajām tiesību normām izriet, ka jāsniedz plašāka informācija, nekā saprast līdz šim, tāpēc turpmāk lieltirgotavām būtu jāsniedz attiecīgie dati atbilstoši Veselības ministrijas sniegtajam skaidrojumam. Tādējādi no strīdus vēstulēm skaidri izriet, ka šo vēstuļu mērķis ir informēt pieteicēju par to, ka valsts pārvaldes ietvaros (Veselības ministrijā) ir apsvērts noteikumu Nr. 416 18.punkta saturs un ir izdarīti secinājumi par to. Citiem vārdiem sakot, strīdus vēstulēs iestāde paudusi valsts pārvaldes iestāžu ieskatu par to, kā interpretējamas minētās normas. Attiecīgo vēstuļu saturs arī nerada pamatu uzskatam, ka iestāde pati šīs vēstules uzskatītu par administratīvajiem aktiem, kurus, to neizpildes gadījumā, varētu izpildīt piespiedu kārtā Administratīvā procesa likuma D daļā paredzētajā kārtībā.

Tas, ka iestādes viedoklis par attiecīgo tiesību normu saturu nesakrīt ar pieteicējas viedokli par attiecīgo tiesību normu saturu, pats par sevi nenozīmē, ka tātad tieši ar attiecīgajām iestādes vēstulēm pieteicējai tiek uzlikts saistošs pienākums iesniegt Aģentūrai datus vēstulē norādītajā apjomā. Tas vien, ka iestāde ir darījusi zināmu valsts pārvaldes viedokli par konkrētu tiesību normu interpretāciju (interpretācijas maiņu), vēl nenozīmē, ka līdz ar to tieši iestādes paziņojums ir tas, kas privātpersonai rada jaunu, iepriekš nebijušu tiesisku pienākumu. Kā jau minēts, pienākums zāļu lieltirgotavām sniegt Aģentūrai datus par zāļu realizāciju ir noteikts tiesību normās, un pieteicējai ir jāievēro normatīvā akta prasības. Ja pieteicēja uzskata, ka no attiecīgajām tiesību normām neizriet tiesiskais pienākums tādā apjomā, kā tas norādīts strīdus vēstulēs, tā ir pieteicējas izvēle ņemt vērā iestādes viedokli vai neņemt. Savukārt, ja iestāde uzskatīs, ka pieteicēja nepilda normatīvo aktu prasības, un par šo prasību pārkāpumu pieteicējai piemēros kādas sankcijas vai cita veida nelabvēlīgas tiesiskas sekas, pieteicēja attiecīgo lēmumu varēs likumā noteiktajā kārtībā apstrīdēt, uzstājot uz savu pārliecību par strīdus normu saturu (sal. *Senāta 2008.gada 29.septembra lēmuma lietā Nr. SKA-617/2008 (C27129103) 12.punkts*).

[5] Ievērojot minēto, pieteicējas blakus sūdzība ir acīmredzami nepamatota, kas atbilstoši Administratīvā procesa likuma 320.[1]pantam ir pamats

senatoru kolēģijai atteikties izskatīt blakus sūdzību.

Pamatojoties uz minēto, kā arī Administratīvā procesa likuma 320.[1]pantu un 338.panta astoto daļu, senatoru kolēģija

nolēma

Atteikt izskatīt SIA „Saules aptieka" blakus sūdzība par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2019.gada 8.jūlija lēmumu.
Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore I. Višķere Senatore V. Krūmiņa Senatore L. Slica